

Een berg werk, deel II

📷 door **Theo Grootens**

🗨️ door **Hans van de Ven**

'Onze' Theo Grootens, bekend om zijn fraaie weathering en animaties in beweging en geluid, heeft thuis een bescheiden modelspoorbaan van 120 x 270 cm. De rechterhoek van de baan kent een berghelling, om precies te zijn een kwart berg. Volgens de wetten van modelbouw wordt daarmee een scherpe lus in het spoor uit het zicht gehouden. Bovenop staat het welbekende kasteel "Burgt Falkenstein" van Kibri nr. 39010. Ja, voor verdedigingswerken wisten ze in het verleden altijd wel een mooi hoog strategisch punt te kiezen. De burcht oogt kleiner dan we gewend zijn en dat is geen gezichtsbedrog. Voor een juiste verhouding met de omgeving heeft Theo de middelste toren en een stuk verdedigingswerk er tussenuit gesneden. Noem dat gerust het handelsmerk van deze modelbouwer, want nu de berghelling zich begint te vullen met allerhande vakwerkhuizen blijkt dat vrijwel geen enkel bouwpakket is samengesteld zoals de fabrikant dat voor ogen had. Een etage er tussenuit, de voorgevel een raam smaller, de achterwand niet haaks maar schuin of gewoon vervangen door onderdelen uit andere dozen dan wel simpel karton, dat is bijna vaste prik. Nu twee van de drie, misschien vier rijen gebouwen provisorisch op hun kadastrale plaats zijn gezet kunnen we een eerste stadswandeling maken onder leiding van de creatieve geest zelf. Kijk goed waar je je voeten zet, struikel niet over vaak nog losliggende stukken piepschuim. Gids Theo aan het woord.

Startpunt van de rondleiding is de stadspoort met het ooievaarsnest. Waar Kibri slechts een leeg nest leverde heb ik nu natuurlijk gezorgd voor bewoning. De nog vrijgezelle steltloper is serieus aan het rondkijken naar een leuke partner. Mensen doen dat tegenwoordig via Tinder, deze roodgesnavelde vogel draait zijn rondjes met hulp van een klein motortje dat voorzien is van een aangebouwde vertragsbak. Het is het enige gebouw dat helemaal klaar is. Veel van de andere huizen hebben wel geverfde gevels

(zodat de plasticlook verdwenen is), maar zijn nog niet vervuild en de daken moeten sowieso nog een complete behandeling krijgen met kwast, wash, poeder en drybrush. Links van de poort is een bloemenwinkel gevestigd. Altijd handig om mijn vrouw met een boeketje te verrassen. Omvallen zal ie niet want deels rust het gebouw op een stuk oude stadsmuur. Geen idee wat voor gevolgen dat had voor de inpandige verdeling van de ruimtes, maar de heer of mevrouw Beck heeft er in ieder geval een goedlopende zaak. Verschillende klanten wachten op hun beurt tot een prachtig boekje is samengesteld. Als het zonnetje te fel gaat schijnen zullen ongetwijfeld de zonneschermen hun taak mogen vervullen. Aan de andere zijde van de poort staan twee schattige huisjes. Een daarvan is onder de arcadebogen ingericht als winkel met autobenodigdheden. Het bedrijfje hoort dan ook bij de belendende garage. Even tussendoor: de oplettende lezer zal hebben gemerkt dat op vrijwel ieder balkon, iedere galerij en achter opengeslagen ramen mensen staan. Nu lijkt dat nog op toeval te berusten of wellicht op een met iets teveel enthousiasme geplukte Preiservoorraad, maar nee, er zit een plan achter: als de pleintjes (er zijn er twee zeker ingetekend, maar het kunnen er ook nog wel drie worden) zijn aangelegd en bestraat, dan zullen de lokale ondernemers, aangevuld met marktkooplui van elders, een gezellige braderie organiseren. Natuurlijk zullen enkele luidruchtige standwerkers dan de aandacht trekken.

Bij het pand met de garage heb ik forse openslaande deuren van elders benut. Daardoor krijgen we alle kans om binnen te kijken. Vanzelfsprekend is daar bij het bouwen en afwerken rekening mee gehouden: de wanden hebben een sausje gekregen en o lala, her en der hebben de monteurs kalenderplaten van pin-ups opgehangen. Links achterin staat een goed gevulde magazijnstelling, middenin een grote rode gereedschapstrolley. Een Faller werkplaats (nr. 130345) leverde de oprijplaten, de gele Kever en de blauwe Ford Escort MK1, waar net vierseizoenenbanden onder worden gezet, zorgen er voor dat niet te zien is of er ook smeerpotten zijn aangebracht. Best slim, al zeg ik het zelf. En de vier monteurs zijn allemaal druk aan het werk, dus je kunt het ze ook niet even vragen.

Is het een stad of toch een dorp? Dat blijft in het midden, maar feit is dat de Bio-supermarkt zeer bescheiden van omvang is gebleven. Links zijn flinke garagedeuren aangebracht. De vrachtwagen met de bevoorrading vanuit de groothandel kan dus inpandig worden gelost.

Door het formaat van de deuren moest de hele begane grond worden opgehoogd. Dat leek me voor zo'n winkel in het geheel geen bezwaar. Het geeft ruimte voor de tl-verlichting en buizen van de airco, misschien ook wel voor de posters met aanbiedingen. Denk je er wel aan de groente zelf af te wegen? Ik heb me trouwens voorgenomen om nooit meer een Vollmer bouwdoos uit de "Bio-reeks" aan te schaffen. Die zijn gemaakt van gerecycled plastic en daarbij ook nog eens biologisch afbreekbaar, maar niet te verlijmen met de bekende Revell plastic lijm (mijn voorkeur).

Naast de supermarkt gaat de weg omhoog, maar voordat je die kant op kijkt, gaan we eerst het doodlopende stuk rechts nog even verkennen. De eerste die we tegenkomen is de keur-slager. Of heb je net je inkopen al bij de vleesafdeling van de Bio gedaan? Merkwaardig assortiment heeft de Metzgerei hoor, of had je nog niet gezien dat aan de gevel een sigarettenautomaat hangt? Vergeet niet dat we ons in de jaren vijftig van de vorige eeuw bevinden. De bij dit gebouw horende Biergarten zullen we hoger op de berg nog tegenkomen. Het boven de slagerij gelegen Gasthof zum Adler is best in trek bij de vakantiegangers. Je ziet een van de gasten links net de overkapte buitentrapp beklimmen. In de folder werden de kamers vast aanbevolen vanwege Frühstück met diverse soorten vleesbeleg.

Net als het garagebedrijf heeft ook de plaatselijke smederij prachtige openslaande deuren in de voorgevel. Onnodig om te vermelden dat ze oorspronkelijk niet bij dit gebouw bijgevoegd waren. Maar de smid en zijn personeel zijn er maar wat blij mee. De hitte van het rood oplaaiende vuur kan zo tenminste weg en ook het lawaai van de oude Vollmer nr. 5598 hamersmederij galmt zo niet al te erg. Nu lijkt het nog alsof je langs het smalle huis naast de smidse verder omhoog kunt, maar dat is gezichtsbedrog. De steile bergwand ga ik nog de nodige begroeiing geven en daarmee wordt deze doorgang

definitief ontoegankelijk of misschien rest hooguit nog een smal pad. Gelukkig zijn er her en der steegjes om door te steken, maar wij keren terug naar de dwarsweg langs de supermarkt.

Luchtfoto van het voorste straatje. Duidelijk is aan de rechterzijde de ruimte te zien tussen supermarkt en slagerij. Kijk van dat punt uit naar de berghelling en je oog valt op de pizzeria van Luigi.

Vollmer 43681, 'met interieur en terras' vermeldt de catalogus. De inrichting kwam me wel van pas, maar het terras heb ik deze uitbater niet gegund. De zijgevel is een stuk ingekort, maar er bleef voldoende ruimte over voor een goedlopend restaurant. In het bijzonder de afhaalfunctie voorziet in een behoefte. Het bankje met wachtenden is helemaal gevuld. Het loopt duidelijk tegen etenstijd. En als de avond valt kun je ook genieten van de verlichting. De pizzabakker vindt vooral de lichtbuis aan de voorgevel een staaltje technisch vernuft. Een knipperend en van kleur veranderende led straalt zijn licht door een plastic buis/gietboom, waar ik op geregelde afstanden krasjes in heb gezet. Het oorspronkelijke plan was om dit licht snoer om de hoek te laten doorlopen, maar de gietboom van vensterglas vond ik toch iets te dik uitvallen. Maar het resultaat mag er wezen toch? Let ook op de

mooie afzuiginstallatie voor de keukenluchtjes. Daar zullen de burens zeker blij mee zijn.

Na weer zo'n buitengewoon nauw steegje staat een drietal huizen. Een heerlijk allegaartje. In dit stadium van de bouw is dat bijvoorbeeld nog zichtbaar bij het middelste huis: dat heeft een rode en een blauwe dakhelft. Aan de linkerzijkant zit een trap met balkonnetje, het oorspronkelijke dak en balkon daarvan zit deels aan de zijkant, deels aan de voorgevel. Dit pand zou zomaar een dependance van De Helling uit Arnhem kunnen zijn. Er staan allerlei houtbewerkingsmachines opgesteld. Een draaibank, een verticale boorstandaard, een zaagmachine

en nog zo het een en ander. Een complete machinewerkplaats. Meerdere handige jongens zijn daar enthousiast aan het knutselen. Heeft de man in het midden een colbertje aan? Dan denk ik dat het vast de baas is, die toezicht houdt op de veiligheid. Het middelste huis (ja, dat van dat dak) herbergt een barbier. In zijn kappersstoel kun je heerlijk relaxed de behandeling ondergaan. Maar wat die kale knikker in het portiek nou komt doen? Aan de gevel hangt de van vroeger bekende barbierspaal. Het is een type uithangbord dat kappers en barbiers gebruiken om hun kapperszaak kenbaar te maken aan het publiek. Het traditionele symbool, dat is terug te voeren tot de middeleeuwen, is een staf of paal met een helix (spiraal) met rode en witte strepen. Hier heb ik het gemaakt van een plastic wattenstokje. Een motortje onder de baan zorgt voor het rustig roteren, een SMD-ledje hangt er van bovenaf in en zorgt dat de paal al van verre zichtbaar is. Waarschijnlijk gaat je modelspoorhart een tikje harder kloppen als je ziet wat in het rechterpand zit: een speelgoed- en treinenwinkel! De eigenaar maakt aan zijn gevel duidelijk wat prioriteit heeft - éérst Eisenbahn, dán pas Spielzeug. De vitrines staan vol met fraaie stoomlocs. Als die oude heren er nou voor kunnen zorgen dat de kinderen daar ook enthousiast voor worden, dan kan de winkelier wellicht op zoek naar een A-locatie.

Hé, da's gek. Zonet zat de pizzeria nog in een vrijstaand pand, nu heeft ie ineens aangebouwde burenen gekregen. Twee panden heb ik er onder een schuine hoek aan vastgezet. Het rechterpand was klaar maar domineerde dusdanig dat er een complete verdieping verwijderd moet worden. Dat op maat maken van gevels en daken doe ik met een ijzerzaagje of zelfs met behulp van het Proxxon Micromot zaagtafeltje, maar zagen geeft verlies van de zaagsnede. In dit geval was voorzichtig en geduldig snijden met een afbreekmesje de aangewezen optie. Op de begane grond is te zien dat er een reisbureau wordt gevestigd. Wat ik me nou afvraag is of je daar te zijner tijd ook tripjes naar mijn dorpje kunt boeken. Voor een fietsvakantie bijvoorbeeld. Want de buurman heeft een heuse fietsenwinkel in een oorspronkelijk gildehuis. Te koop én te huur. Tja, wanneer je als modelbouwer een flinke voorraad fietsen en fietsers

hebt, dan is dit de manier om ze nuttig in te zetten. In de etalage staan ze dicht naast elkaar en er hangt er zelfs eentje aan de balustrade. Als de bestrating is aangebracht zullen er zeker ook nog occasions en nieuwe modellen buiten opgesteld worden. De fietsenmaker heeft me verteld graag achter zijn pand ook nog een aanbouw te willen hebben voor een ruime werkplaats. Je moet tenslotte wel service kunnen bieden. Daar ga ik misschien nog voor zorgen. Aan de zijgevel hangt een standbeeld. Niemand weet te vertellen welke belangwekkende figuur hier is weergegeven. Ook geen idee dus of ie goed of bij nader inzien toch fout was. Wellicht kan de historische kring dat eens tot de bodem uitzoeken.

Nou, en dit is dan een helicopterview tot zover. Je ziet: er is nog een berg werk.

